

Les receptes econòmiques del magnat-president

Quines serien les conseqüències sobre l'economia mundial d'aplicar el programa de Donald Trump?

© The Economist

A partir de final de gener, Donald Trump tindrà tota l'autoritat del poder executiu nord-americà i el suport d'un Congrés republicà unit. Gaudirà, doncs, d'una posició per dur a terme canvis profunds i duradors. Els efectes econòmics a curt termini d'una presidència de Trump potser no són la principal preocupació de les minories racials i religioses dels Estats Units o dels inquiets aliats de l'OTAN a l'est d'Europa, però les conseqüències podrien ser ingents i costoses.

A curt termini, allò en què més es fixarà la gent serà la reacció dels mercats. Trump no serà president fins al començament del 2017, i per això toca als mercats anticipar-se als canvis de polítiques i valorar-los. S'esperava que els mercats de valors obrissin amb un descens, que ha estat relatiu, i es podria presagiar una baixada més prolongada si els inversors perceben que la incertesa generada per la victòria de Trump pot perjudicar el creixement i els beneficis de les companyies. El resultat més probable, però, podria ser, més que un mercat a la baixa, que hi hagués volatilitat, atesa la manca de claredat respecte a què prioritzarà Trump quan ocupi el càrrec. El preu dels bons probablement trontollarà molt quan els mercats busquin assegurar-se davant dels riscos. Normalment, els bons nord-americans són el refugi més segur del món, però el preu dels bons del Tresor sembla destinat a baixar. Els negociants financers potser ja no tindran tan clara la seguretat oferta pel deute del Govern nord-americà; el problema dels inversors és que, si els bons del Tresor no són segurs, no hi ha res que ho sigui.

ves pròpies. La perspectiva per al creixement del comerç mundial, ja força a la baixa en comparació de la hiperglobalització de la dècada dels 2000, s'ha enfosquit notablement. Altres canvis de polítiques són difícils d'anticipar. Sospitem que Trump no estarà especialment interessat en la cooperació internacional per limitar l'evasió fiscal o reduir el poder dels bancs internacionals. És possible que una administració Trump retiri el suport a l'FMI i al Banc Mundial, fet que eliminaria alguns dels amortidors del sistema internacional. Trump ha promès reduir la regulació, però és difícil saber com gestionarà tendències econòmiques importants com la consolidació de la indústria nord-americana. És fàcil veure'l com un corporativista, desitjós de donar molt de marge de maniobra a les empreses poderoses. Això podria ser positiu per a l'obtenció de beneficis, alhora que també atiaria el nacionalisme econòmic arreu del món, fet que soscarvia el potencial de creixement a llarg termini de l'economia nord-americana i reduiria el poder de negociació dels treballadors.

Algunes indústries, com les empreses de combustibles fòssils, que es van veure en la necessitat d'anar amb compte en el període d'Obama, amb Trump podrien gaudir de molta més llibertat. Això podria ser positiu per als productors d'energia a la curta i potser també per als consumidors. D'altra banda, el progrés que els Governos del món han fet els últims anys envers el compromís de reduir les emissions globals ara està en greu perill. Els Estats Units han donat el control de l'economia més gran del món a un partit que no creu en l'escalfament global, en un moment crucial en la batalla per mantenir els increments de temperatura dintre d'un marge raonable. Els efectes a llarg termini d'aquesta tria podrien ser desastrosos.

D'altra banda, hi ha les grans incògnites. Trump controlarà l'exèrcit més poderós del món. No podem saber com l'utilitzarà ni sabem com bellugarà la maquinària diplomàtica del Govern nord-americà. Qualsevol moviment que provoqués un major conflicte a l'Orient Mitjà o a l'Àsia tindria greus conseqüències econòmiques: des d'un ascens dels preus del petroli a una situació de pànic als mercats o a interrupcions en el comerç mundial. Anticipar els costos

econòmics i humans de la guerra és impossible, com també és esfereïdor imaginar-los.

Malgrat tot, encara que Trump no faci entrar els Estats Units i el món en un nou conflicte greu ni en una depressió mundial, l'efecte de la seva acció política en la trajectòria del creixement i el desenvolupament mundial podria ser substancial i terrible. Trump podria fer marxa enrere en un procés de globalització que ja està estancat. Per contra, això fomentaria la percepció que l'economia mundial és com un joc en què, quan uns hi guanyen, els altres hi perden, cosa que faria augmentar el risc de conflicte polític. També destruiria una escala

de desenvolupament que ja estava força deteriorada. Les economies en vies de desenvolupament tindrien menys capacitat de fer servir el comerç per potenciar el seu creixement i enviar menys emigrants als països més rics. Al mateix temps, la cooperació internacional que ocasionalment ha proveït un coixí contra les penúries financeres o econòmiques al món en vies de desenvolupament es podria acabar. I el canvi climàtic empitjoraria. La imatge d'un món amb Trump és molt més negra per als de fora dels països rics que per als de dins. I, des de dins, ja es veu prou negra. ●

Traducció d'Arnau Figueras

